QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

IMHALLEF

Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel., Mag. Jur. (Eur. Law)

Illum 3 ta' Dicembru, 2015

Rikors Guramentat numru : 270/12 AL

A B
vs
Avukat Dr Renzo Porsella Flores u l-PL Liliana Buhagiar b'digriet tat-3 ta' Jannar, 2013 gew nominati bhala kuraturi deputati sabiex jirrapprezentaw lill-assenti N B-S

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ipprezentat mill-attur, li permezz tieghu ppremetta :

1. Illi l-kontendenti zzewgu f'Gomel, fil-Belarus fis-26 ta' Novembru 2010 (hawn anness certifikat taz-zwieg Dok A) u minn dan iz-zwieg il-kontendenti kellhom tifel Mikael B li twieled fit-22 ta' Novembru 2011 (hawn anness certifikat tat-twelid Dok B);
2. Illi l-kontendenti zzewgu wara korteggjament ta' madwar sena illi kien jikkonsisti minn zminijiet twal ta' firda interrott b'perjodu relattivament qosra ta' koabitazzjoni f'Malta jew fil-Belarus;

3. Illi dan ir-rapport beda Malta b'introduzzjoni ta' Alena Grech fi Frar 2010 wara li l-partijiet kienu diga tkellmu fuq l-internet. Matul il-korteggjament, il-konvenuta ghamlet car lill-attur illi riedet mhux biss illi jkollha tarbija mir-rapport taghhom izda wkoll illi riedet missier it-tarbija taghha ikun persuna estraneju ghall-belt u pajjiz taghha minhabba ragunijiet medici li allura kienet spjegat fid-dettal l-istess konvenuta;
4. Illi f'Jannar 2011, il-kontendenti bdew jikkoabitaw Malta bhala mizzewgin. Kif bdiet tghix Malta l-konvenuta mill-ewwel bdiet tgerger kontra Malta, izda b'moderazzjoni u b'mod ragonevoli. Hekk il-komportament taghha mal-attur kien tajjeb. Hekk kif f'Marzu 2011, il-konvenuta skopriet illi kienet tqila bdiet tinsisti illi l-hajja gewwa Malta kienet insopportabili u li hasset li kien imperattiv ghaliha illi tirritorna f'pajjiza. Fl-insistenza taghha f'dan ir-rigward irrikorriet ghall-komportament estrem fosthom hunger-strike;
5. Illi ikkonfrontat b'daqshekk ir-rikorrent waqaf jirrezisti d-decizjoni ta' martu u ghamel l-arrangamenti biex il-konvenuta terga tmur il-Belarus;
6. Illi mindu telqet minn Malta f'April 2011, il-konvenuta baghqet tghix il-Belarus nonostante t-tentattivi persistenti tar-rikorrent biex hi tirritorna Malta, wahidha, umbaghad bit-tifel. Giet biss Malta ghal zmien ta' gimgha f'Awissu 2012. Irritornat lura f'pajjiza wara gimgha ghalkemm kien mahsub illi ddum Malta iktar ghax bdiet tgerger bl-ishana u bl-istorbju ecc. Hija telqet minn Malta fl-1 ta' Settembru 2012 u ghadha s'issa ma rritornatx;
7. Jigi ukoll rilevat illi l-konvenuta kienet matul il-permanenza qasira taghha irrifjutat milli taghmel kwalsiasi sforz biex tintegra ruhha fis-socjeta Maltija, anzi evitat ukoll kull forma ta' interazzjoni anke mal-komunita' ta' Russi pjuttost kbira li hawn;

Talab li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg iccelebrat mill-kontendenti fis-26 ta' Novembru 2010 huwa null u bla

effett legali u taghti dawk il-provedimenti kollha l-ohra illi jkunu opportuni f'dan ir-rigward;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li hija ngunta biex tidher ghas-subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attur;

Rat ir-risposta guramentata tad-deputati kuraturi li in forza taghha huma eccepew:

Illi huma ma jafux bil-fatti li wasslu ghall-kawza u qed jaghmlu l-almu taghhom biex jaqbdu ma N B-S li ghaliha nhatru biex jidhru.

Rat il-lista tax-xhieda tal-kuraturi deputati;

Semghet lix-xhieda li tressqu ;

Rat id-dokumenti li tressqu, il-provi li gew prodotti u l-atti ta' dan il-procediment ;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet ;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum ;

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti ghandha quddiemha talba biex iz-zwieg bejn il-partijiet datat 26 ta' Novembru 2010 jigi dikjarat null u bla effett fil-ligi. Ma jidhirx taht liema artikolu l-attur qieghed isejjes it-talba tieghu, madanakollu skond in-nota t'osservazzjonijiet tieghu[1], l-attur jidher li qieghed jibbaza t-talba tieghu *ai termini* ta' l-

[1] Ara fol 117 tal-process

Artikolu 19(1)(c) u l-Artikolu 19(1)(f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta.

Verzjoni attur

L-attur xehed fit-tul permezz ta' affidavit[2] li fih isemmi l-hajja l-hajja tieghu qabel u wara z-zwieg mal-mara tieghu l-konvenuta N S. Huwa jghid li ghall-habta ta' Frar 2010, wiehed mill-hbieb tieghu Charles Grech saqsih jekk kellux intenzjoni jaghmel kuntatt ma' mara mill-Belarus, jishimha N, l-istess habib tieghu fahhar lil din il-mara u qal li ghandha certu edukazzjoni u kienet interessata li tifforma familja. Il-mara ta' Charles Alena, anke hi mill-Belarus qaltlu, l-istess affarijiet u qaltlu wkoll li hija mara li tahdem hafna bhala tabiba. Huwa beda ghalhekk ikellem lil N permezz ta' *Skype*, huwa sar jaf li kienet ginekologista u ma kenitx mizzewga u lanqas kellha tfal. Ghall-bidu l-lingwa kienet problema, imma N bdiet turi hafna interess biex titghallem l-Ingliz. L-attur jghid li ghall-bidu r-relazzjoni li kellhom kienet wahda tad-dahq u patetika. Wara ftit xhur huwa talab lil N biex tigi Malta biex jiltaqghu u jsiru jafu lil xulxin ahjar. Hu ghamel l-arrangamenti kollha u l-konvenuta giet Malta fit-12 ta' Mejju 2010 u huwa jghid li hadha ddur diversi postijiet f'Malta u kellha hafna kliem ta' tifhir ghall-pajjiz. Il-lingwa xorta baqghet ftit ta' problema. Qabel ma telqet lura pajjiza, l-attur talab lill-konvenuta biex tizzewgu u taha curkett, izda hi qaltlu li xtaqet tkompli r-relazzjoni imma ma riditx tizzewweg ghal issa. Ir-relazzjoni kompliet u l-attur stqarr li sar jhobb lill-konvenuta u rega' talab lill-konvenuta tirritorna t-tieni darba biex isir jafha ahjar qabel ma jizzewgu. Hu beda jhoss li l-affarijiet kienu sbieh wisq biex ikunu reali ghaliex il-konvenuta qatt ma kienet tgerger, qatt ma ikkritikat lill-attur u dejjem qablet ma' dak li kien jghid. Hu hass li kellu jiehu parir legali u fil-fatt il-konvenuta qablet li meta tigi Malta t-tieni darba hija tiffirma l-kuntratt tas-

[2] Ezebit a fol 42 tal-process

separazzjoni tal-beni ghand in-Nutar. Fit-18 ta’ Settembru 2010, l-konvenuta regghet lura Malta u din id-darba qaghet fid-dar t’omm l-attur u l-attur jzid jghid li qattghu hafna hin flimkien u veru hadu pjacir. Kif miftiehem, huma iffirmaw il-kuntratt tas-separazzjoni tal-beni. L-attur hass li kellu bzonn jifforma d-dar matrimonjali tieghu u fil-fatt iddecieda li jixrti d-dar biswiet id-dar t’ommu, hu ha lill-konvenuta biex tara din id-dar u hi qaltlu li ghogbitha. Huwa jzid li xtraha u beda jahseb kif ha jirrangha. F’dan il-punt huwa infurmaha li xtraq jizzewweg il-Belarus. Il-partijiet izzewgu fis-26 ta’ Novembru 2010 u l-attur xtara c-crieket, filwaqt li omm l-gharusa ghenet bil-preparazzjonijiet tat-tieg. Omm l-gharusa meta kellmitu infaqghet tibki u uriet biza’ li l-attur kien se jkun vjolenti ma’ bintha. Huwa irritorna Malta qabilha u hallielha l-flus li kienu qalghu ghat-tieg. Sakemm il-konvenuta kienet pajjizha u l-attur kien ghadu Malta, l-konvenuta spiss kienet iccempel lill-attur fuq *Skype* u tinfaqa’ tibki u tghidlu li qed timmissjah, ghalhekk hija irrizenjat minn xogholha u bdiet tipprepara d-dokumenti kollha biex tinghaqad ma’ l-attur. Meta kien wasal iz-zmien biex tigi Malta, il-konvenuta infurmat lill-attur li ma xtaqitx tbiegh l-appartament taghha u peress li kellha problemi finanzjarji biex thallsu, kellha bzonn €3000 biex tkun tista’ thallas l-appartament u tigi Malta fejn l-attur u fil-fatt huwa ghaddielha dawn il-flus biex tkun tista’ tinzel u hekk ghamlet u giet Malta fit-28 ta’ Jannar 2011. Mill-ewwel mal-wasla taghha infurmat lill-attur li ma riditx tibqa’ tghix fid-dar t’omm l-attur ghax kienet kiesha hafna. B’hekk l-attur accetta li jmorru jghixu fid-dar li kien ghadu kif xtara biswit dik t’ommu u l-konvenuta kienet tnaddaf u filghaxija l-partijiet kienu johorgu jixtru. L-attur ipprova jirranga biex il-konvenuta taghmel kors fl-Ingliz izda hi m’accettatx. L-ewwel xaharejn l-attur jghid li kienu l-isbah ghaliex il-partijiet kienu vicin hafna ta’ xulxin u kien ikollhom x’jaqsmu ta’ spiss, imma f’daqqa wahda l-konvenuta inbidlet, tant li l-attur jghid li lanqas baqa’ jirrikonoxxi l-mara li kien izzewweg. Ftit wara l-konvenuta infurmatu li kienet qed tistenna tarbija u l-attur hadha biex taghmel xi testijiet, u filwaqt

li hu kien kuntent, hija ikkritikat il-metodu li bih mexxew it-testijiet it-tobba Maltin. L-attur jghid li minn hawnhekk hajtu minn genna saret infern ghaliex il-konvenuta bdiet tgerger fuq kollox, l-umdita', l-kesha, s-shana, fuq il-pajjiz, fuq l-ugiegh ta' ras eccetra. Hi infurmatu li ma kenitx kuntenta li nqabdet tqila daqshekk malajr u li ma kenitx ghadha kuntenta mieghu u riedet titlaq minn Malta biex tmur barra taghmel xi testijiet, peress li t-tobba f'pajjizha kienu ahjar minn ta' Malta. Lill-attur dahallu suspett li l-konvenuta riedet taghmel abort. L-attur fl-ahhar jghid li accetta u l-konvenuta telqet lejn pajjizha fis-26 t'April 2011. Minn hemmhekk l-attur beda jistaqsiha biex tinzel lura Malta u baqghet ittawwal u ggib l-iskuzi sakemm il-konvenuta welldet tifel fit-22 ta' Novembru 2011[3]. L-attur jghid li anke fuq isem it-tifel ma setghux jaqblu, sakemm l-attur ceda u irregistra lit-tifel hawn Malta. Meta twieled it-tifel, il-partijiet ftehmu li l-konvenuta tirritorna Malta f'Mejju 2012 izda meta wasal Mejju 2012, il-konvenuta infurmat l-attur li ahjar tinzel Malta lejn Awissu/Settembru 2012. Meta l-attur ippropona li jitla' hu l-Belarus, il-konvenuta qaltlu li ma kienx possibbli ghaliha taghmillu invit biex ikun jista' jitla'. L-attur spjega li lill-konvenuta taha l-ahhar cans biex tinzel Malta, u fil-fatt huma ftehmu li jitlaqghu l-ajruport ta' l-Ukrajina. Pero' l-konvenuta biex tinzel ghamlet ammont ta' rikjesti, li l-attur jibdel l-ghamara kollha tal-kcina, li jwahhal satellite biex tara t-televizjoni bir-Russu, u l-attur qalilha li jirranga sakemm ilahhaq finanzjarjament. Huwa irranga minn Malta biex ibnu jkun jista' jidhol Malta, fil-fatt fil-gurnata miftehma u cioe' l-25 t' Awissu 2012 huwa mar l-ajruport u l-konvenuta flimkien ma' ibnu tfaccaw saghtejn iktar tard mill-hin miftiehem. L-attur jghid li kien jinsab vera kuntent x'hin ra li l-familja tieghu kienet regghet maghquda, izda l-ferh tieghu ftit dam peress li l-konvenuta regghet bdiet tgerger li d-dar ma kenitx tajba bizzejjed ghat-tifel taghhom. Il-konvenuta riedet titlaq lura f'pajjizha bilfors u qabdet u irrangat ghall-biljetti

[3] Ara fol 10 tal-process

wahedha, izda matul dan il-perjodu kollu l-attur kien jipprova jkellimha biex jikkonvinciha tirranga, hi ammettiet li ma xtaqitx tissepara ghax ma riditx li dan jirrifletti hazin fuq binha, izda l-attur jghid li mhux accettabbli ghalih li jkollu familja maqsuma bejn zewg pajjizi. L-attur gieh suspett li t-tifel seta' ma kienx tieghu u ghamel it-testijiet izda irrizulta li t-tifel huwa tieghu.

<u>Verzjoni Konvenuta</u>

Illi l-konvenuta ma xehditx f'dawn il-proceduri peress li tinsab assenti minn Malta, izda permezz ta' serje ta' ittri mibghuta lill-kuraturi deputati mahtura mill-Qorti[4], il-Qorti hija f'pozizzjoni li tista' taghmel riassunt qasir tal-verzjoni taghha. Dawn l-ittri huma erba' u datati, 8 ta' April 2013, l-1 ta' Lulju 2013, 23 ta' Ottubru 2013 u 23 ta' Settembru 2014. Hi tghid li hi tabiba u qabel ma zzewget kellha xoghol tajjeb hafna fil-Belarus u telqet kollox biex tizzewweg lill-attur, hi xtaqet familja, pero' kif giet Malta tghix mieghu, l-attur kien isemmi ta' spiss wahda mara jishimha Mati, allura bdiet tifhem li l-attur ma kienx ihobbha. Zzid tghid li meta giet Malta hassitha wahedha, u kellha xokk fuqha. L-attur kien jghidilha wkoll li ma hix perfetta u rigward l-ghajnuna finanzjarja li offrielha ghall-appartament taghha, hija tghid li qatt ma talbitha. Zzid tghid li r-ragel taghha kien ippjana li jifthilha *clinic* minn fejn tkun tista' tahdem u li hi qatt ma ikkritikat id-dar fejn kienu ser jghixu qabel iz-zwieg ghaliex hi intelligenti u zzid tghid li zzewget ghax kienet thobb lill-attur u mhux sempliciment ghax ratu bhala materjal genetiku, tghid li kieku kien il-kaz kienet issib lil min hu isbah minnu u mhux lilu. Hi zzid tghid li l-attur ma jhallashiex u tenfasizza li m'hix tircievi bizzejjed flus minghandu ghat-tifel taghhom. Hi tghid ukoll li stiednet lill-attur jita' l-Belarus biex jara lil ibnu izda huwa qatt ma mar.

---

[4] Ezbiti a fol 86 sa fol 95 tal-process

Provi Migbura

Fil-kawza xehed is-Supretendent Lawrence Cutajar li qal li ma jistax jghaddi informazzjoni dwar meta l-konvenuta telqet minn Malta[5]. Xehdet permezz t'affidavit Alena Grech[6] li tghid li kienet habiba tal-konvenuta li kienet tiftah qalbha hafna maghha waqt iz-zmien li kienet Malta, hija zzid tghid li hi kellha parti krucjali biex il-partijiet iltaqghu, u dan peress li anke l-konvenuta wriet l-interess li tizzewweg u taf li l-konvenuta kellha intenzjonijiet serji. Hi kienet tistaqsiha hafna affarijiet dwar Malta biex issir taf, pero' meta kienet tkellimha kienet thoss li ma tantx xtaqet tigi Malta u lanqas wriet interess li titghallem l-Ingliz u lanqas ma kienet impressjonata b'Malta. Ix-xhud qalet li offriet l-ghajnuna li setghet imma l-konvenuta dejjem kienet tirrifjuta ghax kienet thossha li taf ahjar. Darba l-konvenuta infurmatha li kienet inqabdet tqila u nstemghet ferhana, izda f'daqqa wahda inbidlet ta' taht fuq u qatghet il-kuntatti minn max-xhud. Il-konvenuta bdiet tghid li Malta ma toghgobiex bhala pajjiz u ma riditx tibqa' tghix f'Malta, u qalet ukoll lix-xhud li riedet trabbi lit-tifel wahedha.

Jixhed ukoll Charles Grech[7] li jghid li peress li l-attur wera interess li jizzewweg mara barranija, huwa iddecieda li jghinu billi jistaqsi lil martu, x-xhud l-ohra, li hija barranija wkoll tara jekk issibx lil xi hadd tajjeb ghalih, u bl-ghajnuna taghhom sabu lill-konvenuta. Meta l-konvenuta giet Malta huwa innota li ma kienet qed taghmel xejn biex tipprova tidra fil-pajjiz, u ma kellha l-ebda interess. Hu jghid li ghalkemm lill-konvenuta stedinha d-dar tieghu flimkien ma' martu ghal erba' darbiet, lilhom qatt ma stednithom. Ix-xhud jghid li ghamel minn kollox biex jipprova jghin lill-attur f' dan il-perjodu difficli.

---

5 Ara xhieda datata 15 t'Ottubru 2013 a fol 57 tal-process

6 Dok CB1 ezebit a fol 49 tal-process

7 Dok CB2 ezebit a fol 64 tal-process

Il-mertu tal-kaz odjern

Il-partijiet jidher li zzewgu nhar is-26 ta' Novembru 2010 u dan kif jirrizutla minn kopja tac-certifikat taz-zwieg ezebit a fol 9 tal-process.

F'dan l-istadju qabel ma l-Qorti tghaddi biex tiddiskuti l-aggravji li fuqhom l-attur qieghed jibbaza t-talbiet tieghu, il-Qorti se tghaddi biex tindirizza r-raba' osservazzjoni[8] maghmula mill-attur rigward l-ittri tal-konvenuta ipprezentanti fil-process u li ghalihom saret referenza iktar qabel f'din is-sentenza. Il-Qorti ghamlet referenza ghal dawn l-ittri biex setghet waslet ghall-verzjoni taghha. Il-Qorti hawnhekk se taghmel referenza ghall-Artikolu 559 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta li jghid is-segwenti:

"Il-qorti għandha fil-każijiet kollha tordna li ssirilha l-aħjar prova li l-parti tista' ġġib."

F'dan il-kuntest din il-Qorti se taghmel referenza ghal dak illi iddikjarat il-Qorti ta' l-Appell[9] fir-rigward ta' l-ahjar prova illi parti tista' ggib,

"Huwa minnu illi l-oneru tal-prova qiegħed fuq l-atturi u huwa minnu wkoll illi għandha ssir l-aħjar prova, iżda l-aħjar prova hija dik li tista' ssir fiċ-ċirkostanzi u mhux l-aħjar prova li tista' ssir bl-aktar mod assolut[10]. Meta tqis illi l-oġġett tal-kawża huwa mejda tas-seklu XVII ma huwiex raġonevoli li tistenna illi l-atturi jkollhom f'idejhom xi "prova dokumentarja" dwar il-provenjenza tal-mejda."

---

[8] Ara fol 123 tal-process (is-sottomissjoni numerata 4)

[9] *Miriam Cremona et vs Eucharist Bajada et*, Rikors numru 1113/2006 deciza fil-5 ta' Dicembru 2014, Il-Qorti ta' l-Appell (Sede Civili, Superjuri)

[10] Emfazi ta' din il-Qorti

Ghalhekk il-Qorti tosserva li l-kuraturi deputati minnha mahtura ghamlu minn kollox biex jistabbilixxu kuntatt mal-konvenuta, u fil-fatt irnexxielhom jistabbilixxu kuntatt, tant li l-konvenuta baghtet tlett ittri lilhom biex tipprova tghid x'kienet il-verzjoni taghha ghall-kawza odjerna. Il-Qorti ma hix tippretendi li l-kuraturi deputati, kellhom isiefru fil-pajjiz tal-konvenuta biex igibu xi forma ta' dikjarazzjoni guramentata, u fid-dawl ta' dak dikjarat hawn fuq mill-Qorti ta' l-Appell, temmen li fic-cirkostanzi u fil-limitazzjonijiet li kellhom il-kuraturi deputati, din kienet l-ahjar prova li setghet issir u ghalhekk il-Qorti ser tghaddi biex tiddiskuti l-aggravji li fuqhom l-attur qed jibbaza t-talba tieghu, anke fid-dawl ta' l-ittri pprezentati tal-konvenuta.

Issa l-Qorti ser tghaddi biex tezamina t-talbiet ta' l-attur abbazi ta' l-Artikoli 19 (1)(c) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta u abbazi ta' l-Artikoli 19(1)(f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta. Il-Qorti terga' ttenni li dawn l-artikoli huma msemmija fin-nota t'osservazzjonijiet ta' l-attur prezentata a fol 117 tal-process u ghalhekk qeghda tifhem li dawn huma l-artikoli li fuqhom l-attur ibbaza t-talba tieghu.

L-artikolu 19(1)(c) jghid hekk,
"(1) B'żieda mal-każijiet fejn żwieġ ikun null skont xi disposizzjoni oħra ta' dan l-Att, żwieġ ikun null:

(c) jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalità tal-parti l-oħra li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa;"

u l-Artikolu 19(1)(f) jghid li zwieg jista' jigi dikjarat null, *"jekk il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet ikun inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;"*

Hawnhekk il-Qorti se tezamina jekk il-kunsens ta' l-attur inkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li tista' mix-xorti taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga. F'dan l-istadju, se ssir referenza ghall-kawza fl-ismijiet, *Micallef Pierina vs Bentanfous Amor deciza nhar id-9 ta' Dicembru 2002 mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili (Rik Nru 1176/2000)* fejn gie dikjarat li,

"Kwantu ghal 'qerq'… dan certament hu motiv ta' nullita' tal-ftehim jew tal-kuntratt jekk kif del resto jiddisponi l-Artikolu 981(1) tal-Kodici Civili. L-eghmil doluz pero' ma jista' qatt ikun prezunt u ghandu u jeghleb il-volonta'".

Imbaghad permezz tal-kawza f-ismijiet *Sciberras Stephen vs Av Francesco Depasquale et noe* deciza nhar id-9 ta' Dicembru 2002 mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili (Rik Nru 1781/1998) gie sostnut ukoll li,

"Sabiex ikun hemm nullita' ta' zwieg fuq il-bazi li l-kunsens ta' xi wahda mill-paritjiet ikun inkisib b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga, huwa mehtieg li tali kwalita':

1. *tkun wahda inerenti ghall-persuna u mhux xi att fil-passat;*
2. *tkun prezenti fil-mument tac-celebrazzjoni taz-zwieg;*
3. *tkun gravi jew oggettivament jew soggettivament;*
4. *ma tkunx maghrufa lill-parti l-ohra;*
5. *tigi mistura frawdolentement sabiex jigi ottenut il-kunsens maritali; u*
6. *trid tipprovoka krizi meta tigi skoperta, ghax inkella jitqies li l-izball ma kienx sostanzjali".*

Il-Qorti tirrileva dwar dan l-Artikolu, li l-attur isostni li qabel ma l-partijiet izzewgu l-konvenuta kienet tidher mara simpatika u kienet taqbel mieghu f'kollox, u li qatt ma ggieldu jew illetikaw u fuq kollox hija urietu li kienet kuntenta b'Malta u li uriet xewqa li tizzewweg u tghix Malta. Wara li zzewgu u iktar u iktar wara li

nqabdet tqila, l-attur jghid li l-karattru taghha inbidel kompletament. Il-Qorti qeghda taghti kredibilita' lill-attur in vista tal-fatt li dawn il-fatti gew anke verifikati mix-xhieda l-ohra li xehdu f'dan il-kaz, izda hawnhekk ghandha kwistjoni li ddur fuq jekk kienx hemm verament ingann jew le da parti ta' l-istess konvenuta, u tenut kont ukoll dak li qed jghid l-attur, li l-konvenuta izzewgitu biss ghaliex riedet tarbija u mhux ghax verament riedet li tizzewweg u taghmel dan il-pass. Jirrizulta li ma kienx hemm qerq *ai termini* tal-gurisprudenza citata, jidher car pero' li kien hemm nuqqas serju ta' zmien veru u proprju fejn il-partijiet setghu jsiru jafu iktar lil xulxin u dan kien primarjament limitat ghaliex il-partijiet gejjin minn pajjizi differenti u milli setghet tifhem din il-Qorti, kienu biss darbtejn ta' perjodi qosra li l-partijiet iltaqghu fizikament flimkien waqt l-gherusija, iz-zminijiet l-ohra kienu komunikazzjonijiet permezz ta' l-*internet* li kienu pjuttost batuti u dan anke in vista' tal-fatt li kien hemm *language barrier* qawwija. Il-Qorti tifhem ukoll, in-natura tal-professjoni li kellha l-konvenuta f'pajjiza, li mhux facli li wiehed jiddeciedi li jitlaq kollox, il-karriera, l-familja, l-pajjiz u jibda hajja gdida f'pajjiz iehor, f'dan il-kaz il-konvenuta ma kienet taf lil hadd f'Malta, izda minkejja kollox il-konvenuta dan il-pass tajjeb jew hazin ghamlitu. Ghalhekk il-Qorti temmen ukoll li l-konvenuta kellha intenzjonijiet tajba u ma kellhiex intenzjoni li b'xi mod tinganna lill-attur meta dahlet ghaz-zwieg, ma jirrizultax li b'xi mod il-konvenuta ppruvat tqarraq bl-attur intenzjonalment. Il-Qorti m'hijiex konvinta li l-konvenuta riedet tqarraq bir-rikorrenti, izda jirrizulta li l-konvenuta b'xi mod ma kenitx lesta li tidhol ghaz-zwieg veru u proprju, jew b'xi mod ma kenitx lesta li terfa' r-responsabbilita' li z-zwieg igorr mieghu wara li hi dahlet ghalih.

Illi ghalhekk issa l-Qorti ser tezamina jekk iz-zwieg in dizamina huwiex null ai termini ta' l-Artikolu 19(1)(f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta. Biex tigi milqugha talba ghal dikjarazzzjoni ta' nullita' taz-zwieg f'dan il-kuntest, irid necessarjament jigi ppruvat li xi

wiehed mill-partijiet ghamel simulazzjoni parzjali tal-kunsens tieghu jew taghha. Hawnhekk il-Qorti ser taghmel referenza ghal gurisprudenza varja. Fl-ewwel lok fil-kaz *Atkins Charles vs Atkins Matilde deciza nhar it-2 t'Ottubru 2003 mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili,* l-Qorti qalet hekk,

"Rigward x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, dawn huma dawk l-elementi li dejjem gew ritenuti bhala l-obbligazzjonijiet tal-hajja mizzewga u cjoe` dik ta' unjoni permanenti, esklussiva w irrevokabbli, diretta ghal komunjoni ta' hajja u l-prokreazzjoni u t-trobbija ta' l-ulied. Tant illi ghalhekk jekk xi wahda mill-partijiet ma jkollhiex il-kapacita' kollha biex tassumi dawn id-dmirijiet, iz-zwieg li jigi hekk kreat ma jistax ikun wiehed validu".

Fl-istess kaz, il-Qorti zzid hekk,

"Tezisti simulazzjoni parzjali meta persuna teskludi biss wahda jew aktar mill-elementi essenzjali rikjesti biex jigi stabbilit iz-zwieg bhal per ezempju, l-eskluzjoni tal-prokreazzjoni u trobbija ta' l-ulied, jew l-eskluzjoni ta' l-obbligu tal-fedelta' lejn il-parti l-ohra."

Hawnhekk il-Qorti qeghda wkoll taghmel referenza ghall-kawza *AB vs CB deciza fil-31 ta' Ottubru 2007 (Rik Nru:13/2006),* fejn fuq bazi ta' fatti kwazi kompletament identici ghall-kaz in dizamina, il-Qorti kif preseduta kienet sabet li z-zwieg bejn il-partijiet kien null ai termini ta' l-Artikoli 19(1)(f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta. Hawnhekk il-Qorti qalet li ladarba l-konvenut ma kellux intenzjoni jikkonvivi allura kien qieghed jeskludi element essenzjali tal-hajja mizzewga,

"Mill-provi jirrizulta car li huwa qatt ma kellu l-intenzjoni li jikkonvivi ma' l-attrici f'unjoni permanenti, irrevokabbli u esklussiva bazata fuq il-konvivenza diretta lejn il-ben essere

reciproku, il-prokreazzjoni u t-trobbija tat-tfal… Anke l-fatt per se li xahar wara z-zwieg huwa mar il-Jugoslavia wahdu, kontra r-rieda espressa tal-attrici, fejn dam tlett gimghat mal-familjari tieghu u tahom il-flus li kienu ghar-rigali tat-tieg; dan il-fatt huwa indikattiv tan-nuqas ta' rispett u mhabba da parti tal-konvenut lejn martu".

Illi minn ezami tal-provi, ma hemm l-ebda dubju f'mohh din il-Qorti, li ghalkemm il-konvenuta ghaddiet mic-ceremonja taz-zwieg, hija internament u b'att posittiv tar-rieda taghha, eskludiet l-obbligazzjonijiet essenzjali ghall-hajja mizzewga. Jirrizulta car li hija qatt ma kellha intenzjoni li tghix ma' l-attur f'unjoni permanenti, irrevokabbli u esklussiva bazata fuq konvivenza diretta lejn il-*ben essere* reciproku.

Il-komportament tal-konvenuta wara z-zwieg kien wiehed diskutibbli, fis-sens illi, l-konvenuta bhal donnha qeghda tghix fil-fantasija li tista' tghix hajja mizzewga u zzomm relazzjoni billi hi tghix f'pajjiz u l-attur jghix f'pajjiz iehor. Il-Qorti thoss li l-konvenuta ma tatx cans bizzejjed lill-konvivenza ma' l-attur biex tasal ghall-konkluzjoni morali illi l-konvenuta ippruvat tghix l-hajja ta' mara mizzewga. Kif il-konvenuta inqabdet tqila, xaharejn biss fil-konvivenza matrimonjali, mill-ewwel bdiet taghmel pjanijiet biex titlaq lura pajjizha.

Dan il-komportament, juri bic-car li l-konvenuta qatt ma riedet tikkonvivi ma' l-attur, anzi l-fatt wahdu li telqet lura lejn pajjiza kontra r-rieda ta' l-attur, fejn damet hemm ghall-perjodu kollu tat-tqala u rnexxielha tigbed iktar minn sena biex umbaghad inghaqdet lura ma' l-attur ghal ftit jiem, juri car li l-konvenuta kellha nuqqas ta' rispett u ta' mhabba lejn ir-ragel taghha. Certament li dan iz-zwieg li kellhom il-partijiet ma tistax issejjahlu bhala unjoni ta' mhabba u ghaqda, meta l-element necessarju ta' l-ghaqda huwa ghal kollox nieqes. X'kienet ir-raguni ghaliex il-konvenuta gabet ruhha b'dan il-mod mhux car,

izda jidher car li l-konvenuta ma kenitx matura bizzejjed biex tifhem li l-konvivenza hija element essenzjali taz-zwieg u li ma tista' bl-ebda mod imaginabbli tigi eskluza.

Min-naha l-ohra, jirrizulta li l-attur ghamel minn kollox biex jipprova jsalva z-zwieg tal-partijiet, anke meta l-konvenuta ghaddiet it-tqala kollha barra minn Malta, meta damet biex tigi lura sas-Sajf sussegwenti, huwa qatt ma qata' qalbu u ghamel minn kollox biex tigi lura, u dan rizultat ta' kemm kien ihobb verament lill-konvenuta u lit-tifel tieghu, izda dan kien kollu ghal xejn ghax meta l-konvenuta giet lura, ghamlet ftit jiem u regghet ghamlet minn kollox biex titlaq. U dan il-komportament ikompli jikkonferma l-konkluzjoni ta' din il-Qorti li l-konvenuta eskludiet ghal kollox il-konvivenza matrimonjali, anzi lanqas biss tat cans li l-hajja matrimonjali tibda.

Ghalhekk il-Qorti hi tal-fehma li dan iz-zwieg huwa null ai termini ta' l-Artikolu 19(1)(f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta, minhabba li l-konvenuta eskludiet wahda jew aktar mill-elementi essenzjali ghall-hajja mizzewga u ghalhekk it-talba ta' l-attur jisthoqqilha li tigi milqugha.

Decide

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti qeghda taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi tilqa' t-talbiet ta' l-attur u tiddikajra z-zwieg ikkuntrattat bejn il-partijiet fis-26 ta' Novembru 2010 bhala null u bla effett fil-ligi *ai termini* ta' l-Artikolu 19(1)(f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta, b'dan illi provvizorjament l-ispejjez konnessi mal-hatra tal-kuraturi deputati jithallsu mill-attur.

Ft. Dr. Abigail Lofaro
Imhallef

Ft. Rita Vella-Baldacchino
Deputat Registratur